

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački
Uvod i homilija
u euharistijskome slavlju Petoga dana u osmini Božića
Klinika za infektivne bolesti 'Dr. Fran Mihaljević',
Zagreb (Mirogojska 8)
Četvrtak, 29. prosinca 2016., u 12 sati

Tako toplo, jednostavno, božićno, ovdje odjekuje Kristov pozdrav mira! Bilo bi dovoljno reći: Prvo euharistijsko slavlje u Klinici, u ovome prostoru kapelice u Božićnoj osmini! To je izniman znak kojemu danas svjedočimo, zahvalni Gospodinu za providnost i za ljude koji su omogućili ovaj početak.

Drago mi je da u ovome zajedništvu mogu ponajprije prenijeti pozdrave našega zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Josipa Bozanića, te osobno pozdraviti predstavnike Ravnateljstva Klinike, na čelu s gospođom ravnateljicom, doktoricom Alemkom Markotić, i gospodinom zamjenikom ravnateljice, doktorom Rokom Čivljakom. Pozdravljam i sve vas liječnike, medicinske sestre, tehničare, djelatnike. Pozdravljam i uključujem u molitve naročito bolesnike, sve za koje se brine osoblje ove Klinike.

Vjerujemo da je ovaj početak na tragu onoga početka koji nam Bog daruje u svome utjelovljenom Sinu, da bi nam očitovao ljubav i sućut prema svemu što živimo u svojoj tjelesnosti i prema našoj stvorenosti za vječnost.

Združeni s Majkom Marijom i njezinim Zaručnikom svetim Josipom i mi zastanimo pred ljepotom Božje blizine koja nas je ovdje okupila. Ispitajmo svoju savjest i sa zahvalnošću molimo Gospodina da nam oprost i daruje nam radost svoga mira u ovoj povezanosti neba i zemlje. Pokajmo se.

Homilija

Liturgijska čitanja: 1Iv 2, 3-11; Lk 2, 22-35

1. Uvijek me iznova iznenadi 'pogođenost' Božje riječi u slavljinama koja se čine prigodnima, za koja mislimo da trebamo tražiti prikladnu poruku. A ovo su redovita čitanja današnjega dana, zadivljujuće primjerena ovom neredovitom slavlju.

Jedna od velikih tema koje apostol Ivan ističe u svojim spisima i koje je najavio u Proslovu svoga Evanđelja, naviještenoga na Božić, jest svjetlo. Osim o Riječi, govori o: životu, svjetlu i istini.

U mnogim vidicima se radi o istoznačnicama koje mogu biti razmatrane u nijansama složenih filozofijskih sustava spoznaje, ali mogu biti viđene u svoj

jednostavnosti i izravnosti koju smo susreli u prvome čitanju: Poznavati Isusa znači čuvati zapovijedi. Ostati u njemu znači ići putem kojim je on išao. *Ljubiti bližnje izvor je svjetla i ostajanje u svjetlu*. U to poslanje stane svaki ljudski život i svaki naš poziv, zvanje, odnosi.

2. Posebno pak oduševljava današnje Evanđelje. Ne sjećam se koliko sam puta do sada i sebi i drugima tumačio taj odlomak: neiscrpan, dražestan, zahtjevan.

Imajući pred sobom svetu misu s vama, ovdje, nastojao sam otkriti što to Bog govori nama vjernicima, što nam govori kao Crkvi, što nam govori tu gdje se očituje ljudska krhkost, ograničenost naše stvorenosti i brižnost za bolesnike, posvećenost bližnjima.

Iz toga razmišljanja želim s vama podijeliti pet odlika, pet karakteristika koja trebamo imati kao vjernici, ali i kao Crkva; pet odlika koje se naročito očituju u brizi za bolesnike.

3. U središtu je Dijete Isus u naručju starca Šimuna. Što nam govori osoba toga starca i njegovo naručje? Ponajprije, Šimun predstavlja starozavjetni navještaj i proroštva. To nam govori o ukorijenjenosti u predaju, o odnosu prošlosti i sadašnjosti. Tu se nalazi i odgovor odakle započeti; od kojih vrijednosti.

Uvijek postoje nastojanja prevrata, revolucija, promjena bez korijena; postoje povici kako treba sve mijenjati. Šimun nas uči da postoji naručje, da postoji tradicija, prihvaćanje i predaja. Naručje je tipična slika za ono najljepše što obilježuje zdravlje. Očituje prvu ukorijenjenost u ljubavi, u nježnosti, u prihvaćanju. Roditeljsko naručje.

Još je nešto važno što očituje Šimun, a to je da *želi vidjeti Mesiju*. Opravdano je pitanje o našoj čežnji, o čežnji Crkve koja je pozvana živjeti tu čežnju: vidjeti Boga i nositi njegovu vidljivost drugima.

Dakle, starac Šimun nas upućuje na povezanost, prihvaćanje i građenje na predaji. Spomenimo se danas tolikih koji su istinski živjeli ljubav prema ljudima, prema bolesnima i očajnima. Koliko je ovdje bilo poniznosti i znanja, oduševljenja, pitanja. Koliko je dobrote prenošeno i u njoj odgajano.

4. Druga odlika i znak su Marija, Josip i Isus u činu prikazanja u Hramu. Ne radi se samo o dolasku pred Gospodina, da bi mu se preporučilo dijete, da bi se molilo za njega. To je čin prikazanja cijele obitelji. Tamo susreću dvije osobe pune Duha Svetoga. Osim starca Šimuna, tu je i Ana. Punina susreta, dakle, događa se nošena Božjim Duhom.

Isus je u rukama čovjeka koji je ispunjen Duhom Svetim. Zanimljivo je i njegovo ime – Šimun – koje dolazi od hebrejskoga glagola koji znači 'slušati'.

To je početna riječ ne samo u svakidašnjoj molitvi, nego i u duhovnosti židovskih vjernika: *Š'ma Isra'el – Čuj, Izraele; poslušaj moj narode!* Vjernici su slušatelji Boga; ljudi koji oslušuju Božja nadahnuća. A Crkva je najviše Crkva kada sluša Boga.

Koliko je puta u ovoj Klinici osluškivano što govori Bog i savjest; koliko čežnje da se u čovjeku vidi Bog; koliko pitanja i dvojba na koje odgovor ima jedino Bog, imamo jedino u Bogu.

Ove tri svete osobe potvrđuju da je otajstvo života sadržano u davanje sebe na raspolaganje Duhu Svetomu.

5. Treći znak i odlika kršćana očituje se u tome da Marija i Josip prinose žrtvu u skromnome daru: dvije grlice i dva golubića. To je dar siromašnih. Cijeli je njihov život obilježen jednostavnošću, siromaštvom i skromnošću.

To nije samo pitanje posjedovanja, nego nutarnjega stava. Koliko samo svima nama govori vjerodostojnost siromaštva i jednostavnosti. Takav je i ovaj naš početak. Poput gorušičina sjemena, poput grlica i golubića. U Crkvi ništa što je vrijedno ne započinje izvanjskim sjajem i veličinom. Uvijek počinje veličinom duha, velikodušnošću ljudi i sa skromnim sredstvima.

Svima nam je potrebna ta odlika u svijetu u kojemu se čini da vrijedi samo dojam veličine. Samo dojam, jer upravo u bolesti svatko vidi koliko je malen; koliko je besmislena uznositost i oholost i koliko vrijedi prinošenje, darovanje drugima.

6. Četvrta se odlika nalazi u Šimunovu proroštvu Mariji: *Tebi će mač probosti dušu.* Mač boli... Taj je mač ponajprije Božja riječ koju Biblija zove mačem dvorescem, s dvije oštrice.

To je Isus, Božja riječ, proročka, koja se ne osvrće na 'političku korektnost' nego želi hrabro donijeti Evanđelje kakvo jest. Cijena te riječi je visoka i donosi iskustvo boli. Ne treba od toga bježati. Crkva je i ožalošćena Crkva; Crkva koja susreće i nosi bol osobito onda kada naviješta istinu. Ta je istina usmjerena najprije prema nama samima i probada nas, donosi bol.

To je tako jer vjera ima cijenu. I ne možemo se zavaravati da – navješćujući – možemo ostati neokrznuti. To je bol koja razotkriva namisli srdaca, našega i srca drugih. To ulaženje istine Božje Riječi; naše svjedočenje Riječi, nedvojbeno donosi bol. I ova kapelica je znak osporavan. Nekima nije draga, ali to nas ne treba obeshrabriti da ustrajemo činiti dobro, moliti za dobro, svjedočiti dobro.

7. Peta je odlika u prekrasnim Šimunovim riječima: „Sad otpuštaš slugu svoga u miru. Vidješe oči moje spasenje tvoje.“ Šimun je vidio ostvarenje obećanja. To je iskustvo dočekanoga, utjehe i utješnosti.

Osim ožalošćene Crkve, postoji utješena Crkva. Slika djeteta vraća radost i oduševljenje; dijete vraća ono što je tuga prekrila; dijete nas vraća na istinu početka. Utješno je ponovno započeti, ne našom snagom ili brisanjem prošlosti i naše povijesti, nego Božjim darom koji preobražava; koji daje vidjeti u Božjemu svjetlu. Važna je odlika imati hrabrosti započeti od dara.

Isusovo rođenje nam govori: Nemoj biti tužan; s Bogom postoji uvijek novi početak. On se rodio da bi nas preporodio! Tu utješnu istinu nosi Crkva snagom Duha Tješitelja; Duha koji u svome imenu na grčkom, *Parakletos*, označuje blizinu.

A tko je bliži čovjeku od liječnika i medicinskoga osoblja? U jednome trenutku se u njima sažima majčinska ljubav i brižnost; predivna stvarnost tješitelja i kada se osjećaju bespomoćnima.

Tako se spaja pet odlika: osluškivanje u službi i predanosti Duhu Svetomu živeći svijest o siromaštvu koje je otvoreno, koje dijeli iskustvo boli, koje tješi, jer je utješeno. Crkva koja sluša, koja služi, siromašna Crkva koja osjeća bol i koja utješena od Gospodina tješi.

8. Ovo je Klinika za infektivne bolesti. Pučki ju se zove 'zarazna bolnica'. I iz toga nazivlja želim izvući pouku za naše življenje vjere. Infekcija dolazi od latinske riječi (*inficere; infectus*), složene od prijedloga 'in' i glagola 'facere', što znači - 'činiti u' ili jednostavno: u-činiti. Radi se o nečemu što djeluje u nama, miješa se s nečim, ali se misli na ono što narušava stabilnost organizma i dovodi do nesklada, do kvarenja, do trovanja.

U svetoj misi, ali i u drugim sakramentima i molitvama dopuštamo Bogu, njegovu Duhu da Djeluje u nama, da nas zarazi nesebičnošću.

I zato nam ostaje predivna slika primanja Djeteta u naručje; dopuštanje Bogu da uđe u naš život. Tu gestu koja je poglavito majčinska gesta, susrećemo iznimnom snagom i ljepotom baš kod liječnika. Njihov je, vaš je poziv primiti u ruke tek rođeno dijete, ali isto tako primiti i zadnji zemaljski životni dah čovjeka.

Pred otajstvom života sve je ostalo manje važno. Ista ljubav koja se divi stvorenomu životu prihvaća i bijedu čovjeka, prihvaća i zaraženost onim što život ugrožava i slijedi poziv biti suradnicima Spasitelja u oslobađanja od svega što priječi radost ili u davanju značenja trpljenju.

U sljedećim mjesecima planiramo urediti ovaj prostor da bude ugodniji za slavlje, ali on je već sada prostor prihvaćanja, poštovanja i ljubavi. Zahvalni smo za to, dok molimo zagovor Blažene Djevice Marije koju u Litanijama zazivamo imenom 'Zdravlje bolesnih'.

Jednako tako su nam pred očima sveci i blaženici donositelji milosrđa, kojima se vjernički utječemo u raznim kušnjama i teškoćama. Mislimo na one koji se vežu naročito uz pomoć u zaraznim bolestima, kao što su sveti Benedikt i sveti Blaž; ali jednako tako i na one koje rado zazivamo kao što su sveti Rok i sveti Vinko. Danas pak posebno molimo zagovor nama posebno dragih Božjih ugodnika: svete Majke Terezije iz Kalkute i blaženoga Alojzija Stepinca.

Braćo i sestre, Gospodin nam je darovao svoje svjetlo.

Mi ga gledamo u vjeri, ali i u namislima srca ljudi koji to svjetlo svjedoče u ljubavi.

Amen.